

№ 6/1958.

LAG- och EKONOMIUTSKOTTETS betänkande № 6/1958 med anledning av landskapsstyrelsens framställning till Ålands landsting med förslag till landskapslag om ändring av landskapslagen om kommunalbeskattning i landskapet Åland (12/1958).

Sedan landstinget över förenämnda framställning inbegärt lag- och ekonomiutskottets utlåtande, har utskottet behandlat densamma och får härmed fördsamt framhålla följande.

Utskottet, som i huvudsak omfattar den av landskapsstyrelsen framförda motiveringen, har beträffande 10 § 11 p. och slutstadgandet i lagförslaget som sakkunniga hört länsrådet Ruben Kalm, taxeringsnämndens i Mariehamns stad ordförande Otto Berg och statskattenämndens i Mariehamns stad ordförande Jorma Lindberg och har utskottet därvid erhållit stöd i sin uppfattning, att avfattningen av 10 § 11 p. och slutstadgandet till vissa delar varit oklart och svårbegripligt. Utskottet har på grund därav ändrat sagda stadganden. Därjämte har utskottet prövat frågan därom, huruvida det icke hade varit lämpligare att för bestämmandet av det i 10 § 11 p. avsedda avdraget i form av årliga avskrivningar förhöja det nominella anskaffningsvärdet på ifrågavarande objekt med den på grund av devalveringen uppkomna ökningen av gäld i utländskt mynt och sedan bevilja normal avskrivning på det sålunda förhöjda anskaffningsvärdet i enlighet med lagförslagets 9 §. Ett sådant förfaringsätt hade för taxeringsnämnderna varit lättare. Utskottet har likväl funnit, att den skattskyldige därigenom hade åsamkats olägenhet genom att olika förfaringsätt hade kommit att användas, när avskrivningarna vid inkomst- och förmögenhetsbeskattningen måste företagas på sätt som föreslås i lagförslaget. Utskottet har därför omfattat de i lagförslaget uttalade principerna men har som ovan antytts infört förtydliganden i själva lagtexten.

Vidare har utskottet konstaterat, att den föreslagna landskapslagen ej kan tillämpas på 1957 års inkomst, när taxeringen redan i detta nu i de flesta kommuner torde vara i det närmaste slutförd för sagda år. För att skattskyldig inom landskapet likväl måtte få tillgodogöra sig samma förmån som skattskyldig i riket har utskottet föreslagit att tillämpningen av lagen framskjutes ett år.

I lagtexten har utskottet infört följande ändringar:

§ 9. I mom. 4 har ett tillägg införts angående möjlighet för ägare till mindre fartyg att oberoende av fartygets ålder företaga nu ifrågavarande avskrivningar. Utskottet har nämligen inhämtat, att de fartyg,

-2-

vilka användas för kustfart ofta äro över 25 år men att rätt till avskrivning ändå bör komma ifråga med tanke på lönsamheten. Dessutom har som i allmänna motiveringen sades tillämpningen av lagen föreslagits framskjutas ett år. I anledning härav har "under år 1956" ändrats till "under år 1957"

10 §. I 11 p. har en omstilisering skett, varigenom klart utsäges att här är fråga om ökning av gäld. Dessutom har "avskrivningar, vilka må uppgå till" ändrats till "avskrivningar, vilka få uppgå till"

De i slutstadgandet införda ändringarna äro dels sådana, varigenom lagens tillämpning, på skäl som ovan anförts framskjutes med ett år, dels nödigbefunna förtydliganden av texten. Dessutom har avdraget för erlagd indexförhöjning, som i förslaget fastställts till 2 % av gäldens kapitalbelopp, bestämts så att högst 2 % får avdragas.

Hänvisande till vad ovan framhållits föreslår utskottet, att landstinget måtte antaga följande

L a n d s k a p s l a g

angående ändring av landskapslagen om kommunalbeskattning i landskapet Åland.

I enlighet med Ålands landstings beslut ändras 9 och 10 § i landskapslagen den 18 juli 1956 om kommunalbeskattning i landskapet Åland (20/56) såsom följer:

9 §.

Värdeminskning av byggnader, som använts i den skattskyldiges annan förvärvsverksamhet än lantbruk, skall i det avseende § 8 mom. 2 innehåller, efter rörelsens beskaffenhet i form av avskrivning bestämmas till högst följande procenttal av byggnadernas anskaffningsvärde:

1) på bostads- och administrationsbyggnader:

av trä 3 %;
av sten 1 %;

2) på fabriksbyggnader och kraftstationer:

av trä 5 %;
av sten 3 %;

3) på ekonomiebyggnader:

av trä 6 %;
av sten 3 %.

För byggnad eller del därav, vilken användes som fabrik, verkstad

-3-

eller kraftstation och som tagits i bruk år 1958 eller därefter, skall med avvikelse från stadgandet i 1 mom. för det år, under vilket egendomen tagits i bruk, samt för de tre följande åren beviljas så stor värdeminskning, som den skattskyldige gjort i sin bokföring, dock för de nämnda fyra åren sammanlagt högst 30 procent av egendomens anskaffningsvärde.

På maskiner och inventarier samt andra därmed jämförliga föremål, som använts i annan förvärvsverksamhet än lantbruk, må, om egendomen tagits i bruk före år 1956, efter rörelsens och föremålens beskaffenhet värdeminskning i form av avskrivning bestämmas till högst följande procenttal av föremålens anskaffningsvärde:

1) på maskiner och ångpannor, kraftöverföringsanläggningar, elektriska ledningar, vatten- och gasledningar	8 %;
2) på rörlig materiel, arbetsredskap och verktyg	15 %;
3) på modeller och kokiller	25 %;
4) på rörelses inventarier	10 %;
5) på fartyg:	
av trä	12 %;
av järn	10 %;
8) på lastbilar och bussar	25 %;
9) på övriga motorfordon	20 %.

Har i 3 mom. avsedd egendom tagits i bruk under år 1956 eller därefter, skall såsom värdeminskning för det år, under vilket egendomen tagits i bruk, beviljas 30 procent av egendomens anskaffningsvärde och därefter såsom årlig värdeminskning likaså 30 procent av egendomens vid varje beskattning återstående värde, likväl så, att som årlig värdeminskning beviljas minst 12 procent av egendomens anskaffningsvärde, eller, då egendomens brukstid är högst fem år, minst den del av anskaffningsvärdet, som motsvarar antalet bruksår. För fartyg med en dräktighet överstigande 200 bruttoregisterton, vilket vid anskaffningen var tjugufem år gammalt eller äldre, må avdrag för värddminskning enligt detta moment icke beviljas. Är skattskyldig bokföringsskyldig, beviljas avdrag enligt detta moment endast under förutsättning, att motsvarande värdeminskning upptagits i bokföringen.

Anskaffningsvärdet för sådana arbetsredskap och -verktyg samt modeller och kokiller ävensom andra sådana anläggningstillgångar, vilka anses bliva förslitna senast inom tre år, får avskrivas i dess helhet under anskaffningsåret.

Finnes icke tillräcklig utredning om anskaffningsvärdet, fastställes

detta genom uppskattning.

Har skattskyldig framställt utredning därom, att han på grund av särskilda orsaker borde vara berättigad till större avskrivning än vad ovan säges, må honom efter prövning beviljas sådan, dock ej utöver det belopp, som i bokföringen upptagits som avskrivning. Sedan föremål till fullo avskrivits, må ytterligare avskrivning icke ske.

§ 10.

Skattskyldig är berättigad att från sin inkomst avdraga

- 1) för jord, förutom staten och landskapet tillhörig, erlagda legoavgifter;
- 2) ränta å gäld;
- 3) förlust av skattskyldigs näringsverksamhet, som icke är att hänföra till kapitalförlust;
- 4) obligatoriska försäkringsavgifter såsom folkpensionspremie samt avgifter, som erlagts till arbetslöshetskassor, och skogsvårdsavgifter ävensom barnbidragspremier;
- 5) avgifter till pensions-, änke- och pupill- samt annan dylik kassa, i vilket det på grund av tjänst eller befattning åligger honom att vara delägare;
- 6) såsom underhållskostnad för fastighet, som icke är lantbruksfastighet, i ett för allt högst femtion procent av den beräknade avkastningen från fastigheten;
- 7) vad inhemsk försäkringsanstalt enligt lag bör överföra till ersättnings- eller premiereserv;
- 8) vad sparbank eller andelskassa bör erlægga till sparbankernas eller andelskassornas säkerhetsfond;
- 9) vad näringsidkare under skatteåret erlagt i gottgörelse å köp eller försäljning, återbäring av årsöverskott samt års- och omsättningsrabatt;
- 10) vad arbetsgivare från inkomsten av sin rörelse erlagt till av honom grundad pensionsanstalt eller pensionsstiftelse intill det belopp, som enligt försäkringstekniska grunder erfordras till täckande av anstaltens eller stiftelsens av pensionsförbindelserna härflytande pensionsansvarighet; samt
- 11) såsom följd av förändring i kursen för utländskt mynt uppkommen ökning av kapitalet för gäld, som uppstått genom anskaffning av byggnader, maskiner och inventarier samt andra med dem jämförliga föremål, vilka den skattskyldige använt i annan förvärvsverksamhet än lantbruk och skogshushållning, ävensom genom förvärv mot vederlag av patent- och

-5-

annan sådan rättighet, så ock av gruvor, stenbrott, torvmossar och annan sådan egendom samt för sådan gäld med anledning av förändring i pris- eller kostnadsindex eller på annan motsvarande grund utöver ränta utgående gottgörelse, likväl så, att nämnda ökning av gäld och gottgörelse, därest de under skatteåret uppgå till sammanlagt över femtiotusen mark, avdragas medelst årliga avskrivningar, vilka få uppgå till högst femton procent av gäldökningens och gottgörelsens belopp.

Denna landskapslag tillämpas första gången vid kommunalbeskattningen på grund av 1958 års inkomst. Enligt 10 § 11 p. i denna lag må från inkomst avdragas däri avsedd ökning av gäld i utländskt mynt, vilken inträffat efter den 1 januari 1957 samt gottgörelse för annan gäld med anledning av sådan ändring i index eller annan motsvarande grund, som inträffat efter sagda dag.

Vid beskattning av 1958 och 1959 års inkomst må gottgörelse, som föutom ränta skall erläggas på gäld i finskt mynt på grund av år 1957 eller därefter inträffad ändring i pris- eller kostnadsindex eller i motsvarande jämförelsegrund och som icke med stöd av andra stadganden i landskapslagen om kommunalskatt i landskapet Åland får avdragas från skattepliktig inkomst, avdragas från inkomst till belopp, som motsvarar en på gäldens kapitalbelopp beräknad årlig ränta om högst två procent för den tid, för vilken gottgörelsen erlägges, likväl icke för tiden före den 1 januari 1957.

Mariehamn den 22 mars 1958.

På lag- och ekonomiutskottets vägnar:

Valter Nordas.
Valter Nordas.

Curt Carlsson.
Curt Carlsson.

Närvarande i utskottet ordföranden Valter Nordas, viceordföranden John Johansson och ledamöterna Viktor Arvidsson, Paul Blomqvist samt Harry Lindfors.